

Barcelona presenta el primer Pla del Joc a l'espai públic

- » L'Ajuntament presenta el Pla del joc a l'espai públic amb l'horitzó 2030 per passar d'una ciutat amb àrees de joc a una ciutat jugable
- » És el resultat d'un procés transversal i participat de més de 400 professionals, entitats i ciutadania, tant infants com adults

Barcelona compta per primera vegada amb un Pla del joc a l'espai públic, un pla pioner i ambiciós que situa el joc i l'activitat física a l'aire lliure entre les polítiques claus per fer una ciutat més habitable i millorar la vida dels veïns i veïnes, començant pels infants i adolescents.

El Pla pretén millorar i diversificar les oportunitats de joc i activitat física a l'espai públic pels seus amplis beneficis tant pel desenvolupament i benestar de la infància i l'adolescència com per la salut i la vida comunitària i la convivència de tota la ciutadania.

És el resultat d'un procés transversal i participat, de més de 400 persones involucrades, per construir horitzó, criteris i accions entre l'Ajuntament i entitats i experts. Recull demandes ciutadanes i socials, s'inspira en plans de joc pioners d'altres ciutats com Dublín o Londres i respon a les recomanacions de Nacions Unides per fer avançar el dret al joc, dret humà específic d'infants i adolescents.

Suposa un canvi de paradigma en la visió del joc. Barcelona amb aquest Pla aspira a passar de ser una ciutat amb àrees de jocs infantils a una ciutat pel joc a l'espai públic, "una ciutat jugable". Una ciutat amb zones específiques de joc més diverses, creatives, accessibles i inclusives que les actuals. Algunes d'elles inclouen jocs singulars per la seva vida i multiplicitat d'usos. Es tracta sobretot, de trencar barreres i que el joc desbordi els entorns de les àrees, i vagi molt més enllà, posant l'urbanisme de tota la ciutat a disposició del joc.

Amb aquesta visió, el Pla del joc concreta 63 actuacions que responen a una òptica integrada i transversal que combina accions d'urbanisme (des de microintervencions i urbanisme tàctic a grans transformacions urbanes) i accions socials (des de dinamitzacions itinerants a nous conceptes en serveis públics).

El Pla del Joc s'articula entorn a tres eixos estratègics:

- Més i millors espais pel joc a l'entorn urbà: la infraestructura lúdica en una ciutat jugable
- L'estímul de l'activitat lúdica i física a l'aire lliure: els usos lúdics en una ciutat jugada
- L'impuls d'un canvi de paradigma: el joc guanya lloc a la ciutat

Deu projectes tractors

S'han definit 10 projectes tractors que fomenti el canvi de visió entorn al joc:

1 - Retirar els cartells de la ciutat que prohibeixen el joc a pilota.

Substituir els cartells de prohibit jugar a pilota que contribueixen a generar un imaginari col·lectiu de prohibit jugar a l'espai públic per senyalètica que anima als infants a jugar amb una actitud de respecte que fomentin la bona convivència amb els altres usos de l'espai. Tal i com ja s'ha començat a fer a Horta-Guinardó.

2 - Diumenges al carrer pel joc i el lleure: talls de trànsit d'un carrer principal a cada districte cada diumenge al matí.

Tancar el trànsit temporalment d'un carrer principal de cada districte durant els matins de diumenge per guanyar, de manera periòdica, nou espai públic per al joc i l'activitat física a l'aire lliure des de la promoció d'hàbits saludables que milloren el benestar i la qualitat del lleure compartit dels veïns i veïnes. Mesura complementària a les peatonalitzacions permanents a les superilles. S'ha provat a Gran de Gràcia i Consell de Cent.

3 - Juguem a les places: propostes lúdiques itinerants per afavorir l'hàbit de trobar-se a jugar a les places.

Promoure accions de manera periòdica i itinerant per diferents places, tal i com ja s'està fent a Gràcia o Sants, oferint propostes d'activitats amb diversos quioscos de jocs (tradicionals, circ, de taula, etc.), jocs de carrer de gran format, ambients i intervencions efímeres per al joc creatiu lliure, de descoberta i experimentació, kit de jocs d'aigua per la temporada d'estiu, campionats de pilota d'escuma, ...

4 - Esplais i caus: "zones prioritàries pel joc" en certes places i carrers dissabtes.

Facilitar els usos lúdics de places i carrers propers als esplais i caus com a zones prioritàries pel joc en certes franges horàries amb la coresponsabilitat de l'associacionisme educatiu, previs acords del model i pactes d'usos amb els districtes.

5 - Transformacions dels patis escolars amb diversificació de les propostes de joc, coeducació i naturalització, i els seus usos comunitaris.

Treballar - com ja s'ha fet en els 20 centres educatius de nova creació des del 2018- i millorar progressivament els prop de 200 patis de centres educatius, tant de primària com de secundària, a partir de l'actualització de l'inventari de patis, sistematitzant criteris i oferint espais d'intercanvi i recursos (guia, acompanyament, fons econòmic...).

6 - Microintervencions urbanes als entorns escolars perquè esdevinguin places i espais de trobada i vida comunitària amb joc fortuït.

Afavorir la interacció social d'infants i persones adultes a les entrades dels centres educatius, tant de les comunitats escolars com del barri, impulsant progressivament en el conjunt de la

ciutat micro-intervencions urbanes com són guanyar superfície de vorera i/o xamfrà, mobiliari urbà confortable per a la interacció i possibilitats de joc espontani. A partir de les experiències dels districtes de l'Eixample amb la mesura *Omplim de Vida els Entorns escolars* i de Ciutat Vella en el marc de Pla de Barris.

7 - Increment de joc amb aigua com a recurs imprescindible en la infraestructura lúdica de la ciutat.

Implantar tres línies d'actuació: instal·lació de fonts d'aigua potable de fàcil ús per infants als espais lúdics i entorns d'àrees de joc amb el doble ús d'hidratació i joc; adequació d'espais pel joc d'esquitxar-se i refrescar-se durant la temporada d'estiu i, incorporació d'un kit de jocs d'aigua per l'estiu en el *Juguem a les places*.

8 - Co-creació amb joves de nous parcs esportius urbans

Fomentar la creació participada amb joves de nous parcs esportius urbans per a la pràctica d'esports de roda petita tipus skate, scouter, patins, etc... tal i com s'ha fet a la Marina perquè tots els districtes comptin amb aquestes infraestructures lúdiques a l'aire lliure i d'accés gratuït.

9 - Obertura de quinquetes-bar en espais lúdics per oferir lavabos i préstec de jocs.

Incrementar el número de quinquetes-bar en els parcs i jardins amb un triple objectiu: assegurar que hi ha accés lliure i gratuït a lavabos; oferir un servei de préstec de material per jugar amb un kit bàsic de jocs (pilota escuma, corda, cubell i pala, guixos, bàdminton, jocs taula...); i millorar el benestar de tothom i ampliar el temps d'estada i la qualitat del joc.

10 - Servei de Suport al Joc per a infants amb diversitat funcional.

Creació del Servei de Suport al Joc per impulsar el joc inclusiu a l'espai públic per a tots els infants sense discriminació i facilitar el joc autònom i relacional amb d'altres infants sense discapacitat, inspirats per l'èxit del nou servei de suport al bany a platges durant l'estiu.

Nous jocs singulars

Una manera d'exemplificar el canvi en la política del joc de la ciutat és incorporar elements de jocs singulars i atractius que ofereixen diferents possibilitats de joc i d'exploració per als infants. La selecció dels indrets on s'ubicaran aquests elements singulars respon a criteris territorials, però també a la voluntat d'estendre el joc a diferents tipologies de l'espai públic.

El 2018 es va instal·lar un joc singular a la Plaça del Sol a Gràcia. Aquest 2019 hi haurà quatre nous jocs singulars: als Jardins de la Indústria (Eixample), al Parc Central (Nou Barris), al Parc de la Pegaso (Sant Andreu) i a l'Avinguda Meridiana (Sant Martí).

10 fites del Pla per al 2030

1. Garantir el joc divers i creatiu a les àrees de joc, DOBLANT aquelles que proposen diversitat de joc, és a dir, que ofereixen almenys sis de les principals activitats lúdiques.
  - 2018: El 23% d'àrees de joc ofereixen diversitat d'activitats lúdiques
  - 2030: El 50% d'àrees de joc ofereixen diversitat d'activitats lúdiques.

2. Assegurar uns estàndards mínims de superfície i jugabilitat en les àrees de joc, REDUINT les de menys de 50 m² i RENOVANT les que tenen insuficients propostes lúdiques.
  - 2018: El 4% de les àrees de joc tenen menys de 50 m². El 16% de les àrees de joc ofereixen insuficients activitats lúdiques.
  - 2030: 0 % de les àrees de joc tenen menys de 50 m². 0% de les àrees de joc ofereixen insuficients activitats lúdiques.
3. Revertir el dèficit de joc amb elements naturals d'aigua i sorra als espais lúdics i àrees de joc, INCREMENTANT els espais pel joc d'esquitjar-se i per refrescar-se, així com possibilitats de joc amb sorra a les àrees de joc.
  - 2018: 2 espais pel joc d'esquitjar-se i refrescar-se. El 70% de les àrees de joc ofereixen possibilitats de joc amb sorra.
  - 2030: 10 espais pel joc d'esquitjar-se i refrescar-se. El 80% de les àrees de joc ofereixen possibilitats de joc amb sorra.
4. DOBLAR les possibilitats de joc amb reptes i gestió del risc pensades especialment per a adolescents i joves amb parcs esportius urbans i amb elements de joc amb repte d'alçada.
  - 2018: 4 parcs esportius urbans, 9 tirolines, 8 tobogans gegants, 10 elements de joc amb repte d'alçada.
  - 2030: 10 parcs esportius urbans, 20 tirolines, 15 tobogans gegants, 20 elements de joc amb repte d'alçada.
5. Promoure el joc compartit i col·laboratiu i l'activitat física en grup a l'aire lliure, ARRIBANT A LA MEITAT dels elements de joc certificats aptes per jugar en grup i per a diferents edats i INCREMENTANT elements esportius.
  - 2018: L'11% dels elements de joc afavoreixen el joc compartit, 191 taules de ping-pong i 84 cistelles de bàsquet.
  - 2030: El 50% dels elements de joc afavoreixen el joc compartit, 250 taules de ping-pong i 150 cistelles de bàsquet.
6. Incrementar les oportunitats de joc de les persones amb diversitat funcional, doblant el joc inclusiu i l'accessibilitat a les àrees de joc, ARRIBANT A LA MEITAT d'àrees accessibles i amb elements de joc certificats com a inclusius.
  - 2018: El 25% de les àrees de joc són accessibles o amb elements certificats com a inclusius.
  - 2030: El 100% de les àrees de joc noves i renovades són accessibles i amb elements certificats com a inclusius.

7. Millorar l'habitabilitat dels espais verds com a llocs de trobada social i espais lúdics
  - 2018: El 18% de les àrees de joc tenen fonts d'aigua properes. El 78% dels espais verds tenen font d'aigua per beure. El 8,5% dels espais verds tenen lavabos. El 9% dels parcs i jardins tenen taules de pícnic.
  - 2030: El 40% de les àrees de joc tenen fonts d'aigua properes. El 90% dels espais verds tenen font d'aigua per beure. El 20% dels espais verds tenen lavabos d'accés públic. El 75% dels parcs i jardins tenen taules de pícnic o similar.

8. Millorar els patis escolars per tal que afavoreixin la diversificació del joc i la coeducació en entorns més naturalitzats i sostenibles, DOBLANT els centres educatius públics de Primària i Secundària que compten amb patis adequats i amb usos comunitaris.
  - 2018: Un 30% dels centres educatius públics s'estima que tenen patis adequats o estan en processos de transformació i amb usos comunitaris.
  - 2030: Un 60% dels centres educatius públics tenen patis adequats i amb usos comunitaris (un mínim de 120 patis).

9. Millorar els entorns dels centres educatius poc adequats ambientalment i per a la socialització, INCREMENTANT progressivament les microintervencions urbanes a les entrades escolars per adequar-les com a places i llocs d'estada que afavoreixen el joc fortuït.
  - 2018: 4 entorns escolars millorats
  - 2030: 100 entorns escolars millorats

10. Revertir el sedentarisme i el dèficit de joc actiu a l'aire lliure en la infància i joventut de la ciutat, REDUINT significativament les taxes d'inactivitat física i manca de joc al carrer, així com la bretxa de gènere.
  - 2018: El 29% de les nenes no juga cap dia al parc o al carrer. El 23% dels nens no juga cap dia al parc o al carrer. El 17% de les noies i joves amb inactivitat física. El 8% dels nois i joves amb inactivitat física.
  - 2030: El 18% de les nenes no juga cap dia al parc o al carrer. El 15% dels nens no juga cap dia al parc o al carrer. El 10% de les noies i joves amb inactivitat física. El 5% dels nois i joves amb inactivitat física